

Szerkesztői iroda:
A KIADÓHIVATALBAN,
hová
a lap szellemi részét illető közle-
mények küldendők.
Kiadó hivatal:
WOKAL JÁNOS KÖNYVKERESKEDÉSE
hová a hirdetések s előfizetések
bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelen minden vasár-
napon egy nagy íven.
ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK
Helyben házbiz hordva, vagy
vidékre postán küldve:
Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél " . . . . . 2 " "
Negyed " . . . . . 1 " "
HIRDETMÉNYEK DÍJA:
3 hasábos petit sorért, vagy ennek
helyéért 5 kr. Bélyegdíj külön 30 kr
Nyiltér sora 15 kr

Alsó-Fehérmegye állattenyésztésének jelenlegi állapota.

— RÁKOSY BÁLINT-tól. —

(Folovvasás.)

Hogy állattenyésztési viszonyainkkal megismerked-
hessünk, a különböző talaj- és föld alakulási s ezzel kap-
csolatosan járó gazdasági különbségek miatt, melyek
csaknem vidékek szerint is változók, törvényhatóságunkat
legalább is két főbb részre kell osztanunk. — E czélra a
Maros folyót véve fel határvonalul, törvényhatóságunkat
egészen magába foglaló eme két fő részét levezetési-
ben nevezhetjük a Maros bal és Maros jobb parti résznek.

A Maros balparti részt mérsékeltlen emelkedő szűk
 völgyekkel megszakított lankás hegyek és fensíkok képe-
zik melyeken kedvező összetételű talajviszonyoknál fogva
bő és tápdús takarmány terem. Továbbá e részen szá-
cseregded patak és a Küküllő folyó futván le, mos bőven
rendelkezik a hasznos háziállatok tenyésztéséhez oly igen
szükséges vízmenyiséggel.

Éppen a fent jelzett kedvező földalakulási és talaj-
viszonyoknál fogva e részen találjuk a közgazdaságat min-
den ágát felkarolva; itt találkozunk a legértékesebb, ugy-
nevezett erdélyi szarvasmarha tenyésztésével, itt díszlenek
a legértékesebb vegyes vére lovaink tenyésztési is. De e
rész volt az, a hol 1848. előtt ez állattípus sokkal nagyobb
számban és jobb minőségben tenyésztettek, mint most.

Az említett két főbb tenyésztési ágon kívül teny-
szik az ugynevezett raczka juh és sertés. A sertésekre
vonatközzel az egész törvényhatóságra való tekintettel
itt egyszer s mindenkorra megjegyezni kívánom, hogy az
itt tenyésztők általánosan zsirfajták, csak az utóbbi egy pár
év óta importáltatik a szomszéd Hunyadmegyéből egy-egy
husfaj kores. Az előbbiekre mondani lehet, hogy pár év-
tized alatt sokat javult, ugyszólván egészen ki lett cserélve.

A Maros jobb partja, a marosvölgye és a kis hegy-
alja kivételével, bérczes, sziklás, nemes érczet tartalmazó
hegyes, havasos, erdős vidék, helyenként élénk zöld pá-
zsiszt szűk völgyületekkel, hűvös tiszta vizű patakokban
gazdag táj; legfőbb állattenyésztési ág az u. n. raczka
juh és kecske; másod és harmadlagos tenyésztési tek-
intetek alá vehető a tulajdonon havasi szarvasmarha és ló.

Mielőtt tulajdonképeni értekezésem tárgyára, a sar-
vasmarha tenyésztési viszonyokra, áttérnék, itt röviden
még foglalkoznom kell a lótenyésztési viszonyokkal. Erről
csak általánosan emlékezhetem meg s legyen elég annyi,
hogy ha bár egyes nagyobb birtokosaink, pl. zeykfalvi
Zeyk József, br. Bánffy Jenő és Szalánczy Lőrincz urak
a lótenyésztéssel nagyobb kiterjedésben foglalkoznak, oly
tenyésztési irány melynek egy fajta létesítése, vagy egy már
meglevő fajnak eredetiségbeni megtartása volna czélja,
nem létezik s nem is létezhet egyhamar, mivel az állami
lótenyésztés sem jutott még oda, hogy az állam földala-
kulási különbszeit tanulmányoztatván, ahhoz mérten a vi-
dékeknek megfelelő tenyész irányt jelölve meg, a tenyész-
tők zömének a czélba vett irányu apaállatok becsátatná-
nak rendelkezésükre. Mindezen felsorolt okoknál fogva
értékesebb lovaink vegyes véretek, azonban túlnyomóan a
régierdélyi fajnak arabs és angol vérek vegyülékei.

A hasznos háziállatok számát tekintve, van Alsó-
Fehérmegye területén szarvasmarha 65.957,* ló 5915,
juh 130.489, kecske 3718.

Áttérve a szarvasmarhatenyésztésre, mindenek előtt
jeleznem kell, hogy itt is, mint az országban mindenütt,
tulnyomóan erdélyi, gazdasági irodalmilag magyar-erdélyi
faj tenyésztetik; a gulyák közül felemlitendők a követke-
zők és pedig a létszámot tekintve, első helyen áll a gróf
Teleky Gyula és Sándor örökösei alamor-szedinka-soros-
télyi uradalom gulyája 90 anyatehén és 4 tenyészbikával;
Tolnay Raginád lőrinczevei gulyája: 25 anya s 6 bika-
val; b. Bánffy Jenő karácsonfalvi gulyája bikával, Szalá-
nczy Lőrincz Fugadi gulyája 15 drb tehén, 1 svájci
fehér bikával; ifj. Veress Miklós és Gréf János maros-
szentkirályi gulyája 15 erdélyi tehén s 1 televér borzde-
res színű bikával és végül gróf Teleky Gusztáv drassói
gulyája 80 darab televér algaun tehén 6 bikával.

(Folyt. köv.)

*) Magyar-erdélyi faj bika 163, havasi 17, algauni 6, svájci 4
= 190; erdélyi faj tehén 24600, havasi 1341, algauni 80, svájci 75
= 26096; növendék marha erdélyi 18904, havasi 1713, algauni 164,
keresztetett 245, svájci 92 = 21036; — ökor erdélyi 15628, havasi
3004 = 18632.

Egy alsófehérmegyei család nemeslevele és annak története.

Egy jó barátomtól kaptam az alább közreadott ok-
mányt azon felhatalmazással, hogy azt a feltalálható eset-
leges jogutódok birtokába juttassam.

1848. december 14—15-én, midőn Buttyán és Jank
praefectek Wardener es. tábornok és Urbán es. alezre-
desnek a Királyhágón és Meszesen való áttörését meg-
könnyítendők, sok ezer oláh felkelővel a Pakj tetőre tö-
rekedtek, egy alsófehérmegyei oláh lándzsás Kolozsvár
utczáin ezen okmányt, mint nagybecsű kincset áruba bo-
csátotta, s miután azért az általa álmodott mesés árt meg
nem kaphatta, utoljára azt Morné József volt kolozsvári
királyi harminczadosnak egy pár pohár pálinkáért eladta.

Alándzsás vitéz Morné József harminczados kérdé-
sére kijelentette, hogy ő ezen okmányt Nagy-Enyed felől
szerezte.

A kutyaőrre irt nemeslevél teljesen ép, a szüksé-
ges kellekkel és kihirdetéssel ellátva van, csakis a függő
peesóten a viasz kissé töredezett; meglehet, hogy a lyu-
kas boeskort vagy tarisnyát megfoltozni s a zsineget ér-
desebbé tenni kellett.

Morné harminczados ez okmányt megörizte s az ha-
lálával fiára szállott.

A szintén erdélyi nemes családbeli származásu al-
sóvinczei Morné István nyugalmazott es. kapitány s volt
11-ik zászlóaljbeli honvéd főhadnagy, a harminczados fia
szives készségéből vettem ezen okmányt, s azt a jogutód
rendelkezésére becsátom.*

A tartalmánál fogva is érdekes latin szöveget a kö-
vetkező fordításban adjuk:

Mi Leopold, Isten kegyelméből örökre fölment választott
romai császár, Germania, Magyarország, Csehország,
Dalmátia, Horváthország, Selavonia, Róma, Serbia,
Galicia, Lodomeria, Cumania és Bulgária stb. királya,
Ausztria főhercege, Burgundia, Brabecia, Styria, Carin-
thia, Corniolia, Luxenburg- ugy szintén felső és alsó Si-
lécia, Vürttemberg és Tecka hercege, Svedia fejedelme, a
római szent birodalom, Burgovia, Morvaország, felső és

*) Az eredeti nemeslevél megtekinthető Török Bertalan megyei
főjegyzőnél, ki az illetékes birtoklást tanúsító adatokat is át fogja
vizsgálni.

TÁRCZA.

A válás napjaiban.

Mint a vándormadár, ha sárgul lomb, levél,
Új hazát keresni, föl szányaира kél:
Elszállhatok én is idegenbe már most,
A hol bölesöm ringott, elhagyván e várost;
Pedig úgy marasztal, lebjájl itt minden.
Szinte nem is tudom, hogy válom el innen.
Szívem meg-megsajdul, úgy tépi valami,
A mit dehogy tudnék szóval kimondani.

Az idő kerekén, mint villám, perog le.
Nem esoda, a válás van mindig eszembe.
Melynek gondolatja napot napra kerget
S nem hagy pihenőre, bár egy röpke perczet.
Pedig itt maradni — hiába, nem lehet! —
Annnyira szeretnék csapán még egy hetet.
Sőt hogyha ez a hét, az idő megállván.
Örökké tartana, talán azt se bännám.

A mosolygó hajnal, ha kél piros arczczal
És beköszönt hozzám: bátorít, vigasztal;
Ugy eleseveg, beszél a jövőről velem,
Hogy magam egy bűvös édenbe képzelem,
A hol oly szép, kedves ez a földi élet.
Hogy a boldogságtól lelkem szintugy éled.
És ilyenkor aztán szívem is vidámul,
Meggzabadulván a bús gondok átkától.

Majd fölébred a nap . . . s fölhágván az égbe,
Beküld énhozzám is egy-egy sugárt végre.
Ennek is föléleszt biztató mosolya.
Mintha itt szívemben s kinn is tavasz volna;
Ugy hogy ablakomnál az ellebbenő szél
Sem a hervadásról, — új életről beszél;
Legalább szavából mintha azt venném ki:
Hervadt virág helyén idővel szebb kél ki.

Igy, mikor fölkelek, kedélyem oly vidám.
Mintha új életnek levegőjét színam.
Olykor víg dalra is föl-fölnyilik ajkam,
Mint madárnak, magát ha érzi szabadban.
Aztán rá gondolok — mért is tép gond, bánat,
Ezeknek árnya mért üli el arczczamat? . . .
Hiszen boldogságra nem méltó az ember,
Ha küzdelmek árán arra jogot nem nyer.

. . . Kimegyek a kapun — kinn járó emberek . . .
Szembe nézni velök most oly bátran merek;
Mert szemekben is biztató fényt látok:
Küzdes közt az élet gyönyör és nem átok.
Vidáman köszöntöm ezt is, meg amant is,
S nincs terhemre, ez, az hogyha visszatart is,
Sőt mosolygó arczczal beszélgetek véle,
Mint hogyha egészen ki volnék cserélve.

Tovább megyek aztán ezáltalán irányban . . .
És nem tudom érzés keblem mélyén hány van,
Midőn léptem vissza azoa helyre vezet.
Mit nem feledtettem el az emlékezet.
Oh ez a hely, a hol drága kincset ásnak.
Tápláló anyám volt, mint annyi sok másnak.
Kegeyettel lépek áldott, szent földére —
S inádkozom, csapás soha több ne érje.

Látok még itt egy-egy jó ismerős arczczot.
Kikkel egy időben küzdék nemes harcuzot.
A kikhez vonzalmam erős láncza kapcsol . . .
Hogy ez meglazulhat, csak ne félnek attól!
Pedig mekkora vágy és emléki is mennyi!
Ösztönöz, örökké, köztük, velük lenni!
Mély fájdalmat érzek, mint a tenger minő,
Mért hogy érzelmét is fölemeszt az idő? . . .

És ha egy pár órát velök elcsevegtem,
Rövid idő ujja elint haza engem,
Hadd készüljek utra, itt a válás perze . . .
S léptem szaporázva, ott vagyok egy perczre.
Előveszem ezt is, összeszedem azt is,

Bár a vágy megragad s néha visszatart is . . .
. . . Elöttem a könyvek tömege, halmaz —
S elül beszédüktől ajkam végpanasz —

Ezek voltak mindig legkedvesb barátim,
Dúlt legyen bár bánat, éget vala bár kin:
Ha áldoztam értök, nem hagytak el soha,
Sőt felderítették s nem voltam mostoha.
Ök az aranyeszmék drága kincses tára,
Melyből félretenni soh' sem elég mára.
Boldog, ki használva minden órát, perczet,
Belőlük magának gazdagságot szerzett.

Köztük van egy legfőbb, jól ismerem, mi a':
Vigasztal bányája, a nagy, szent biblia,
Igaz- s jónak útján, mely megállni tanít,
Mely sokasít erőt, miből merit a hit.
A ki csüggedni kezd, kit elhagy a remény,
Szívben meggedzódik, véle beszélgetvén.
Én se hagyom őt el, véle halok-élek,
Láttára is bennem szilárdul a lélek.

Rendre-rendre mindet el-elrakom szépen —
S midőn elfeledve mi sem maradt épen,
Eltűnődöm a legfájóbb dolog felett:
Hogy mondom el itt-ott: Isten, Isten veled!
Oh hisz' a levél is, ha válik az ágtól,
Mintha szive volna, reszket fájdalomtól . . .
Egő bánat nélkül, hogy lehetnék én el,
Kinek szívét az ég érzéssel tölté el? . . .

De közelg az idő, el kell válni mégis . . .
Nem maradhatok már, bár mint maradnék is! —
Kivel a sors a hol s a mint összevezet:
Elrebezem itt-ott: Isten, Isten veled! . . .
. . . Te is gyermekálmim ápoló dajkája,
Ifju ábrándimnak legkedvesb tanyája,
A hol legelőször láttam a világot,
Szülőhelyem! te is légy örökre áldott! . . .

Balázs József.

also Lusatia örgrófia, Habsburg-Tyroli, Feresi, kyburgi és Goritai gróf Alsatia tartományi grófia, Marehia, Slavonia, Nauportum és Salinae (sobányák, Torda) ura stb. jelen soraink rendjén kihirdetve tudokra adjuk mindazoknak, a kiket illeti, hogy mi, midőn kedvelt hívünk tekintetes és nagyságos köröspataki Kálnoki Sámuel grófnak, erdélyi udvari tanácsosnak és cancellarunknak, három székely szék: Sepsi, Kézdi, Orbai valamint Miklós-vár fő királybirójának alázatos előadásából értesülünk, hogy Török János és Mihály, török nemzetségű emberek Pest községéből származnak; hogy mikor a háromszorosan jószágos nagy Isten említett községet és Budát, magyar birodalmunk győztes fegyvereinkkel bevett fővárosát törvényes állásba visszahelyezte, fentemlített — még zsenge gyermekkorukban levő — Török János és Mihály is fogásba kerültek s bizonyos pénzösszegért fennevezett hű grófnak adták, ki is nem csak az igaz hit világosságára vezette őket sőtét származásukból a szent keresztiség vize által, hanem nagy költséggel tanította egy tudományos, mint a szabad és mechanikus művészetekben; végre attól az ő sajátos részvételtől és nagylelkűségétől indíttatva, melyet minden iránta hű idegen származású szolgálójával szemben gyakorolt; azoknak mint a nemzetközi jog teljessége szerinti foglyainak visszaadta szabadságukat s más tekintélyes férfiak jóállására is a szabadságlevelben körülmenyesen kifejezett módokat és feltételeket mellet a jobbágyi helyzet alól minden tekintetben felmentette s egyszerűen szabad állapotba helyezte őket; ide járulván még híveinknek a mi osztatlan uralkodói felsőségünk előtt ez ügyben történt legalázatosabb jótállóközelépe is, nem kételkedhetünk, hogy azok ezutánra nekünk s a mi legfelsőbb ausztriai házunknak is hasznos és hű szolgálókat fognak tenni. Ugyanezen Török Jánost és Mihályt tehát és mindkét nemű összes örököseit és utódait hatalmunknak császári királyi teljességénél és különös kegyénél fogva eddigi alacsony és nem nemesi helyzetükből és viszonyaikból kiemelve: magyar birodalmunk jelesen pedig Erdély s más fenhatóságunk alatt álló országaink örökös tartományaink igazi és kétségtelen nemeseinek társaságába és sorába fogadtuk és irattuk, jóváhagyva és biztos tudásunk s elhatározott akaratunkból kifolyólag megengedve: hogy ők mostantól fogva jövőre örökre és állandóan mindazon kegyet, tisztességet, kedvezményt és mentességet használhassák, élvezhessék, örömeikre és erősbödésükre fordíthassák, melyeket nevezett magyar birodalmunk s más hatalmunk körébe tartozó országunk s örökös tartományaink többi igazi és kétségtelen nemesei természet, jog- vagy ősi szokás alapján élveztek, örömmel élveznek és használnak; ép így élvezhessék és használhassák mindkét nemű összes örököseik és utódai is. Ezen irántok tanusított kegyünknek és bőkezűségünknek bizonyosságul s a valódi és kétségtelen nemesség jelül ugyanezen Török Jánosnak és Mihálynak, valamint mindkét nemű összes örököseinek és utódainak kegyelmesen adtuk és rájuk ruháztuk ezt a fegyverzetet vagyis a nemességi jelvényt (czimert); tudniillik egyenesen álló égszínű katonai Paizsot, zöld pázsit alapon; melynek mezéjében vagy belterületén mell-ékkal díszített

sárga s futásra kész lovon vörös ruházatu ember, sárga topánna, fején szintén vörös és tollas sípkával látszik, a mint kezében vörös zászlót tart magasra. — A paizs fölé rostélyllyal ellátott katonai sisak van helyezve, melyet drága kövekkel és gyöngyökkel ékített királyi diadem fed, melyből vállból levágott s szintén vörös mezbe öltöztetett enberi kar látszik kiállani s festői esetet tartani. A sisak felső részéről vagy csuesáról pedig egyfelől fehér-sárga, másfelől kék-sárga foszlányok vagy szalagok folynak szét szelid tekervényekben a paizs széleire s azt feltűnően díszítik; a mint az itt leírtak egyen-egyen a festő szorgalmas kezével, természetes színökben jelen levelünk kezdetén a nézők szeméi előtt tisztábban feltűntetve láthatók. Ezzel kapcsolatban elhatároztuk és biztos tudásunk s határozott akaratunk szerint engedélyezzük, hogy ők az a czimert, vagy is katonai jelvényeket nevezett magyar birodalmunk s hatalmunk alatt levő országok és örökös tartományaink más igazi és kétségtelen nemeseinek szokása szerint ugyanazon jogok, kedvezmények és mentességek mellett, mint előbb nevezett magyar birodalmunk s más hatalmunk alatti országok és örökös tartományaink többi igazi és kétségtelen nemesei természet, jog- vagy ősi szokás alapján használták s használják, bárhol az ütközetekben, viadalokban, csatákban, ünnepi játékokon, lovagi tornákon, párvialalokban s bármi más nemesi katonai gyakorlaton egy szintén peesétjeiken, ponyváikon, függönyeiken, szőnyegiken, gyűrűiken, zászlóikon, paizsaikon, sátraikon, házaikon és temetkező helyökön általán véve pedig bármi nemű dologban és vállalatban az igazi, valódi, szeplőtlen és kétségbe nem vont nemesség cziméin, melynek erejénél fogva azt akarjuk, hogy őket bármely rangu, rendű, állásu, méltóságú és előkelő ember mint kitüntetett, feldíszített embereket említsse, nevezze, azoknak tartsa és becsülje, akaratunk és meghagyásunk szerint hordják és viseljék, használhassák és élvezhessék jövőre állandóan és örök időkre ők és mindkét nemű örököseik utódai. Jelen nemességi kiadványunkat megerősítjük még, nagyobb udvari függő peesétünkkel is. Kelt Bécs városunkban augusztus hó 12-én az Urnak ezer hétszáz harmadik, Romai birodalmi országaink feletti országglásunknak 46-ik, magyar uralkodásunknak 49-ik, csehországi uralkodásunknak 47-ik esztendejében.

Comes Sámuel Kálnoky m. k.
Leopold m. k. Joannes Flatt m. k.

A levél aljára van jegyezve:
Litterae armales Joannis et Michaelis Török ab Illmo Comite Samuele Kálnoki manumissorum. —
(Méltóságos gróf Kálnoky Sámuel által felszabadított Török János és Mihály nemesi levele.)

Nagy-Enyedtől—Utrechtig.

Utrecht, 1883. október 9.

Mire a levél nemes Nagy-Enyed város határába ér, éppen egy kerek hónapja lesz akkor annak, hogy elváltam önöktől, kik annyi szeretettel, barátsággal, szivességgel halmozták el, s kikhez én mindig melegen fogok ragasz-

kodni. Nehéz volt az elválás annyi jó barátától, minden erőmmel sem voltam képes elitkolni erőszakkal szemembe toluó könnyeimet.

Nehezen tudtam elhatározni, mikor induljak; megvallom a babona miatt. Csütörtök, mely napot indulásra előre kitűztem, 13-ikára esett s így . . . szerencsétlen nap; péntek pedig már eo ipso kerülendő. „De mit! — gondolám, — oly emberrel, kit annyi jó barát érdeklődése s szeretete kísér, s kit az első rövid ut végén egy kedves anya forró szeretete vár, semmi szerencsétlenség nem történhetik.“ Így indultam el 13-án s értem haza szerencsésen péntek d. u., a közbeeső egy nappal Kolozsvárt töltvén. Otthon jó anyám s szeretett testvéreim kedves körében csak 10 napig időztem, s már 25-én utra keltem, egyelőre csak Budapestig, hol a prot. árvaházban 7 éves kis Árpád öcsémet látogattam meg, s főtiszt. Török Pál püspök urnál tettem látogatást, utóbbinál azért, hogy a Dunamelléki egyhker. segéd-lelkészeinek sorába engem is igtasson be, mely kérésemet ő teljesítette is. Három napi itt időzés után vettem sátorfámat s indultam tovább, Bécs felé. Tulajdonképpen csak itt kezdődik utazásom érdekes része, mely talán némileg a „Közérdeke“ talál. — Bejártam, hol gyalog, hol pedig kocsiton Bécsnek minden részét. Voltam a Votiv-templomban, mely nyönyörű miniatúr kiadása a kolossalis kölni domnak. Megbámultam Szent István vértanu ódon templomának égbe nyuló tornyát melynek párját az osztrák bőkezűség sajnálta felépíteni, talán arra várván, hogy közügyes alkotmányunknál fogva majd mi jó magyarok felépítjük nekik. De jsz! abba nem vágik a foguk.

Bécsi időzésem s ottani élményeim legkimagaslóbb s legfényesebb pontja kétségtelenül a nemzetközi villanyossági kiállítás és a történelmi kiállítás megtekintése, mely utóbbi, mint általános tudva van, annak emlékére rendeztetett, hogy ezeltől 200 évvel (1683) midőn a török szultán óriás hada Bécsét végveszélylyel fenyegette, a vitéz lenyél király Szobieszkzy János, gyors s szerencsés támadással szétszórta a szultán táborát s megmentette Bécsét s vele együtt nyugotot a török pusztításától. Először is ez utóbbit ismertette, talál ott az ember mindent, mi azon kor történetére, hadászataira, képviselőit, stb. vonatkozik. A kiállítás az ujonnan épült, remek góth stílusú város-ház óriási termeibe van elhelyezve, s összesen 7 terem töl be. A száraz statistikai előszámlálást kerülve, mint legérdekesebbeket kiemelem azon óriási faliszőnyegeket, melyeken magas és legmagasabb születésű hölgyek piciny rózsás ujjai drága arany- és ezüst himmel Bécs város mondott időbeli történetének egyes jeleneteit örökítik meg. Talál ott mindenféle gustusu ember valami kedvére való. A harczfi óriás puskákat, csatabárdokat, sulyos buzogányokat, gazdagon kirakott dísz, s erősen megviselt harez kardokat, orgonasíp módjára egymás mellé szerkesztett kölyök-ágyukat, mely ékes hangu instrumentumokon azonban csak halotti énekeket lehet játszani. A szenvedélyes lovas remek szerszámokat, aranyhimű takarót, magyar-, török-, német-stylu nyergek, stb. A ki a házi ipar s önfentartási eszközök iránt érdeklődik, az ott

Bem tábornok összes hadereje,

melylyel 1848. utolsó napjaiban Erdély visszafoglalására indult.

(Folytatás.)

A császári sereg részére elegendő ágyú volt a fehérvári várban, melyeknek nagy részére vár és ostrom ágyú volt ugyan, de tábori szükségletre is volt elégséges, de ezeknek felszerelése nehézkösen ment, 1849. januárig felszerelték ezekből harminczháromat, 1849. február végeig együtt összesen 45-öt, melyeknek nagy része 3 fontos volt.

Hat fontos kevesebb volt, de volt egy hat ágyuból álló 12 fontos nagy horderejű tábori ütegjük is.

Azon kívül huszonnégy darab 12, 18 és 24 fontos sáncaágyut a kedvelt Szeben megerősítésére használtak fel.

De a szekerészek hiányoztak, s az ágyukat folytonosan előfogatokkal, jobbra ökrökkel, sőt bivalyokkal vonzoltatták, és seregük mozdulatai annál nehézkesebbek voltak, minél több ágyut hordoztak magukkal.

Majd nem az egész téli hadjárat alatt csakis azon ágyú fogatokkal bírtak, melyeket br. Vay kir. biztos 1848. október közepén a székely tábor részére rendelt 4 ágyú és löszeres kocsi után Fehér várra küldött s melyek az ellenségkedések kitorése folytán ott tartóztattak, 1848. májusban Clam Fallas es. altábornagy Olaszországból hozott az ekkor Oláhországba kiszorított császári sereg egy részére 80 ágyus lovat.

S ebben Bemnek felettök nagy előnye volt, mert ő kellő számú szekerészekkel s ügyes szekerész tisztekkel bírt; ha egy egy ágyú vagy löszeres kocsi fogatjai ellövettek, vagy kidőltek, Bem az első városban bármely áron másokat vásároltatott.

A császáriaknak még azon hátrányuk is volt, hogy az ágyú fuvarosai egy egy ágyugolyó süvöltésére megfuttattak s azokat ha elő is találtattak, a mi ritkán történt fegyveres erővel kelle elővezetni, míg Bem ágyúi állásukat a szükséghez képest a legrövidebb idő alatt változtathatták.

A császári tüzekek nyílt teren mindig infamiter roszul löttek, míg az intelligens és mivel ifju emberekből álló magyar tüzekek a czélzási ügyességet és ágyú kezelésbeni serénységet csakhamar elsajátították.

Bem tábornok sebes menetekben törekedett Kolozsvárra jutni, hogy a lehetőség szerint a Zsibón, Csucsán és Börvénynél támadó császári seregeknek hátukba kerüljön, ezen czélját 1848. december 25-én délután Kolozsvár bevételevel el is érte, miután a Deésen állást foglaló Jablonsky es. zredest Kápolnánál és Deésnél szenvedett vereségei folytán Beszterce-felé szorította, de a Zsibón támadó seregre nézve az már nem sikerülhetett, most ezen sereg még Bem kiindulása napján Deésnek vonult, a sereg egy része még Deésre be sem ment, hanem Felőr és Rettég felé egyenesen Naszódra igyekezett.

Vardener es. táboroknak Bányfy-Hunyadon álló és Losenau es. ezredre bizott serege csak ugy menekülhetett, hogy Bányfy-Hunyadról egyenesen a havasoknak vette útját s Magyar-Valkó és Kalota felé a töretlen havasi rosz utakon legfárasztóbb menetek közt a nagyszabeni utat elérhette.

Urban es. alezredes pedig ben volt a kelepezhében és csak is egy zászlój elengedetlenségének köszönhetően, hogy előcsapatjának feláldozásával megmenekülhetett.

Mert Bem előre látó intézkedései folytán 1848. decz. 25-étől Bányfy-Hunyadtól Deésig minden város és község magyar csapatokkal megvolt szálla s így Urban 3000-nyi dandárjának s 6 ágyújának visszavonulási útja el volt vágva, s ha a háromszéki székely huszárör zászlój a melléje rendelt két ágyúval Bem parancsa szerint december 25-ről decz. 26-ára menő éjjel Apahidán meghál, az elfogatást ki sem kerülte volna, mert ez őt bizonyára feltartóztatja, míg Bem Kolozsvárról megjő, vagy a Választon és Iklódon elhelyezett csapatok megérkeznek.

De a háromszéki székely zászlój jobbra családapákból álló és a katonai fegyelmet lerázó határárinek az apahidai viskók nem tetszettek; minden áron Kolozs-

várra menni akartak, hogy itt a várost feladó „árulók“ patotáiban hálhassanak s azoknál jól vacsoráljanak.

Szilágyi őrnagy s a tisztikar, kik Bem intézkedése czéljáról sejtetem nel sem bírtak, engedni voltak kénytelenek.

Igy a föld népe által mindenről értesült Urban az őt és dandárját körülfogó zárórból kikulhatott s december 26-án kora reggel a Tarcsán keresztül és Apahidán felül ellopözva, Zsuknál a Szamoson átkelt s Lekmeze felé Beszterce felé hátrált.

Előcsapatja mely Petricsevich es. őrnagy alatt két század naszódai határból és egy szakasz Savoyai draganyosból állott Kardosfalva és Pujfalva között december 27-én reggel a Mayer Adolf huszár százados alatt kiküldött Mátyás és Vilmos huszárak, valamint két század 55-ik zászlóaljbeli honvéd által elfogott.

Bem egy genialis sakk huzással Kolozsvárt elfoglalván, ezzel Erdély egy részét birtokába kerítette.

Itt lábát megvetve a kis ország visszaszerzéséhez látott.

Bem minden győzelmei után hullott mint a zápor a sok tiszt elöléptetés és kinevezés, azon kívül seregének minden csatáért ismételve gratis zsoldot engedményezett. A kápolnai, deési, zsibói és csucsi ütközetekért az abban részt vett csapatoknak félhavi ingyen zsoldot utalványozott. A Kolozsvárig történt sebes menetért az egész seregnek egy egész havit, a gálfalviért félhavi, a szebeni 1848. jan. 21-ki ütközetért egy egész havit, a szelindekiért félhavi, a piskii csatáért egész havit, a medgyesi két napi ütközetért egy egész havit, Szeben bevételéért két havi gratis zsoldot.

(Folytatás köv.)

alálja
zér a
f r e m
nak t
nak s
Musta
a heté
ott, es
hogy
nyörü
pedig
közö
pátriá
nak p
Istent
csak a
tor va
gyobb
csinál
tartoz
vák az
„trad
mely
les és
esenél
ott va
resetét
I frt
egy h
ha ep

szemel
gedián
tet me
sőt é
tők a
haladá
tán ist
kik az
lepetve
uszó l
verseny
lyétől
kat, s
nál fog
a por
még a
nek leg
lepetés
ember
nőtt m
tett er
gálatod
tod az
gokon
szerető
csarnok
végetie
volna
gasztos
fól. Mi
fogyasz
egység
nem é
hatását
csodáló
és bev
röl min
nyomás

A
gyülésé
Nagy-E
a tanüg
lletel n

Ének 2.
3.
4.
5.
6.
tyén 6.
D
7.
vezése.
8.
ban Sel
9.
lapok n
M
nítás 11
törtek n
13
13

minden
zemembe
ak; meg-
indulásra
ten nap;
— gon-
klódése s
y kedves
nem tör-
zerensé-
vart tölt-
ves köré-
keltem,
a 7 éves
örök Pál
hogy a
ngem is
om napi
ob, Bécs
érdekes
— Bejár-
minden
örü mi-
multam
toruyát
lőpíteni,
d fogva
oba nem
gaslőbb
t villa-
kintése,
mlékőre
n a tö-
gette, a
és sze-
meg-
sztitá-
ember
visele-
remek
össze-
amlálást
ási fal-
ületésü
himmél
leneteit
valami
ardokat,
u meg-
mellé
mentu-
A szen-
akarót,
a házi
az ott
pa-
kedése
nyte-
an az
zem-
hidán
ze felé
tt két
braga-
ember
kikül-
55-ik
elfog-
séhez
por a
ének
ezett.
obban
gnek
egy-
jan.
havit,
üt-
gra-

alálja azt a selyem zsinort, melyet Mustafa nagy vezér a szultán kegyelméből saját használatára nyert. — A frenologus gyönyörködve szemlélheti Kara Mustafának tajték pipa módjára megfeketedett koponyáját, s annak szögleteiből kiokoskodhatja, mit gondolhatott szegény Mustafa, mikor egyszerre azt vette észre, hogy mindjárt a hetedik menyország bájos hölgyei közé jut. Minden van ott, csak az nincs, a mi egy theologust érdekelhetne. De, hogy nincs pedig! Hisz most jut eszembe, hogy mily gyönyörű sátrák terülnek el hívogatólag egyik teremben. Már pedig a sátrák rendkívül érdekesek egy bibliával foglalkozó emberre nézve, nem csak azért, mert a legkegyesebb pátriarchák, mint pld. Abrahám, sátorban laktak, s annak pitvarában Abrahám egy alkalommal magát az atya Istent is magyar vendégszeretettel megvendégelte; nem csak azért, mert kezdetben a zsidók szenthelye, egy sátor vala: hanem s főleg azért, mert a ker. vallás legnagyobb apostola Pál apostol is, tulajdonképpen sátor ponyvaszínáló volt, s az apostolság, mint kereseti adó alá nem tartozó iparág csak mellék foglalkozása volt. E sátor ponyvák azonban aligha az ő műhelyéből kerültek ki, mert sem „trade markkal,” sem pedig sajátkezü aláírásával, mely pedig — tudvalevőleg — minden ő munkái hiteles és valódiságának egyedüli és eszathatalan jele, — nincsenek ellátva, bájos volna mind előszámlálói, a mi még ott van, s nem is akarnám elrontani azon könyvküldő keresetét sem, ki a kiállítás gazdag (?) tartalmú katalógusát, 1 frt 60 krnyi neveléségesen csak a kőly áron vesztegeti, úgy hogy azt bárki is a legkönnyebben megszerezheti, ha épen oly sok a pénze, hogy az ablakon kell kiháyni.

Mig e kiállítás a mult idők harezias történetét tárja szemünk elé, s a nemzetek történetében rég lejátszott tragediának egy meglepőleg bonyodalmas jelenetével ismeret meg, s általában gyűlölség, pusztítás, öldöklés lelki sötétségről beszél; addig a másik, melyet már említették, a jövő képét varázsolja elénk, a jólét, virágzás, előhaladás, s főleg a világság képviselője. Nem kell tényleg ismételnem, hogy a villamosági kiállítást értem. A kik az est idejét választák látogatásra, már messziről meglepetve szemlélhették a rotundának fény-tengerben úszó kupoláját, mely merészen emelkedik a magasba, versenyre hívja a csillagokat, melyek a legyőzetes veszélytől tartva, ez alkalomra ugyancsak kifényesíték magukat, s előnyt csak annyiban nyertek, hogy magas állásuknál fogva messzebb, de nem tündöklően fényltek, mint a por gyermekei által készített törekeny golyóbisok. Hát még a mint belép az ember a Rotunda óriási öblébe, melynek legelrejtettebb zuga is verőfényben ragyog, a meglepetés csak ekkor igazán nagyszerű, felséges, minden ember által eddig látott dolgot messze fölhaladó. Hova nőtt már az ember a te hatalmad, hogy a természet rejtett erőinek létkelen hatalmát megszelídítvén, saját sárgalátóra használod őket, s segélyökkel nappalá változtatod az éjszakát; megszünteti a tér korlátait, saját hangokon beszélgetvén az egymástól elválasztott jó barát s szerető szíveket! A ki e vadító fényben tündöklő óriási csarnokba lábait betette, lehetetlen, hogy a fenséges, a végtelen érzete föl ne kelt volna szívében, s ne érezte volna a hátát kebelében az iránt, ki az embert ily magasztos dolgok létesítésére erővel és tehetséggel ruházta föl. Mit tudom én, miféle gépek, micsoda uton, minő hőfogyasztással, mekkora tehetlenségi erővel, hány munkalegységel stb. hozta létre e tündéri látványt, én ahhoz nem értek: én csak magát az eredményt látom s annak hatását érzem, annak rendkívüli nagyságát bámulom és csodálom. Ha az egyes mozzanatokról kérdesz, hallgatok és bevallom, hogy nem értek semmit; én csak az egészről mint egységről bírok egy soha el nem mosódható benyomást, egy örökké tartó képet.

(Vége következik.)

Meghívás.

Az alsófehérmegyei tanító egyesület évi rendes közgyűlését, folyó évi november havi 15. és 16-ik napjain Nagy-Enyeden tartja meg, melyre az egyesület tagjai, egy a tanügyi barátjai, valamint az érdeklődő közönség tisztelettel meghívatik.

Tárgysorozat:

1. Első nap. 1. A gyűlés kezdete reggeli 9 órakor. Enek helybeli tanító képző intézet növendékei által.
2. Elnöki megnyitó, id. Gáspár János által.
3. Titkári jelentés Sebestyén Sándor által.
4. Bizottságok kiküldése.
5. Nyilvános tanítás, Bihary István által.
6. Az egyesület képviselőjének beszámolója Sebestyén Sándor által.
7. Délutáni 1 órák közebéd.
8. A gyűlés folytatása 4 órakor. Fiok körök szervezése.
9. Előterjesztés a megyei tanszermuzeum tárgyában Sebestyén Sándor által.
10. Előterjesztés a tanítói könyvtár szervezése és szaklapok megrendelése tárgyában Király Miklós által.
11. Második nap. 10. Fél 9 órakor nyilvános tanítás Balázs Gyula által.
12. Előadás Bartha Zsigmond által. (A közönséges törtek módszeres feldolgozása az elemi iskolában.)
13. Bizottságok jelentése.
14. Indítványok tárgyalása. (Az indítványok a gyű-

lés megnyitása előtt 24 órával az elnökséghez bejelentendők.)

14. Enek a helybeli tanító képző intézet növendékei által.

Nov. 14-én d. u. fél 6 órákor előértekezlet a polg. leányiskola helyiségében.

Nagy-Enyeden, 1883. nov. 1-én.

Nagy Lajos, Sebestyén Sándor, egyll. elnök. egyll. főjegyző.

VEGYES HIREK.

— **Kitüntetés.** Örömmel fogadjuk azon valóban minden téren kiemelkedt kitüntetést mely migos Barcs Ferencz nagypósti urat érte: ugyanis ő felsége a közügyek ténen szerzett érdemei elismerésül a III. oszt. vaskorona rendet díjmentesen adományozta megének köztisztviselőben álló férfinak. Öszinte szívből fejezzük ki üdvözlésünket.

— **Kinevezés.** Körösi Miklós II. oszt. századosát, Glüek Adolf a szab. állományban főhadnaggyá neveztek a helyben állomásozó honvédszázalójához. — Fogadják szerencze kívánatunkat.

— **Gyilkosság.** Megykeréki Hoportyán Nikolae, ki Megykeréken a nyár folyamán történt tüzeset miatt gyújtogatás gyanújában állott, eddig ismeretlen tettesek által, a falu kívüli réten meggyilkoltatt.

— **A szüret** megyeszerte nagyobb részt befejeztetett. A közönséges fajok mustjának cukortartalma 10—13°, a fajsúlyoké 12—16° Wagner szerint. Rég nem volt oly csekély termés, mint most. A vevők is tartozkodók. Az árak: Benedekben és Csákyán és vidékén 60—70 kr. Magyar-Igenben, 70—90 kr. Sárdon. Nagy-Enyeden 80 kr 1 frt tesznek litervedrenként; 14—16 frtot kérnek a fajborokért. Czelnán 1 frt 20 kron adtak el nevezetes mennyiségű mustot szász-régenieknek. Az abrudbányaiak és verespatakiak nagyobbára ó borokat vesznek 2 frt 50—85 kron és 3 frton. Tavalyi borára M.-Igenben 14 frt 50, 16 frt hectoliterenként. Az erd. pinczeegylet is nagyon tartozkodó a vásárlásban. Több vásárló az első lehozást várja. A folyó évi aszali bor általában könnyű, de kellemes ízű lesz a legtöbb vidéken.

— **Apró hírek:** Herzog cirkussa Budapestben leégett; gyújtást gyanítanak. A kár nagy. — Bartha Miklóst Szász Domokos vádja folytán a kolozsvári esküdt-szék másodsor is elmarasztalta. 6 heti fogságra és 200 frt bírságra ítéltvén. — A vulkán szorosban román katonák által felgyújtott órház ügyében 10 tagból álló vegyes bizottság fog kiszállani Pogány György főispán vezetésével.

— **Megjelent:** „Kiállítási utmutató” az 1885. évi országos kiállításra vonatkozólag. Szerkesztették: Balogh Vilmos minisiteri és kiállítási titkár, és Toldy Ferencz az orsz. bizottság jegyzője. Ára 60 kr. Teljes tájékozást nyújt a kiállító közönség részére. Grill K. m. kir. udv. könyvtár-árús bizományja.

— **Bortermelői figyelmébe.** Megérkezvén a szüret ideje, figyelmeztetjük a t. bortermelőket arra, hogy az idei termésből eredő borokat bármió mennyiségben értékesíthetik a külföldre, igen kedvező árakon. Közvetítésenként az eladó által megállapított minimalis ár után 5%-ot, az általunk esetleg elért eladási ár többlet után 10%-ot veszünk. — A szállítási költséget tagjainknak előlegezzük. Kérünk mustokat (két drb. egyliteres üveget) az eladandó borkészlet mennyiségét és a minimalis ár közlését. A borokat, ha kivántatik, hordőval együtt adhatjuk el; ez esetben azok minimalis árát is kérjük közölni. — Tisztelettel: A magyar bortermelői országos szövetezete. (Budapest, Rudolfrakpart 7. sz.)

— **Ujjonnan megjelent könyvek,** melyek Wokál János könyvkereskedésében Nagy-Enyeden kaphatók: 1. Erekmann Chatrion. A Rantzau testvérek. Fordította Pái Béla, huszonhárom famszettel. Ára 1 frt 60 kr. — 2. Véka Lajos, Paló bácsi regény, 2 kötet. Ára 3 frt. — 3. Hallery Lajos. A tisztelendő ur, regény. Fordította Zemplényi Gyula. Ára 1 frt. — 4. Nagy Sándor. Szépirás-minták. Ára 30 kr. — 5. A magyar szt. korona országainak helyiségei, ország és vasuti térképe, a legújabb megyei felosztás szerint. Ára csak 1 frt. — 6. Magyarország hegy- és vízrajzi térképe. Ára 50 kr. — 7. Kodolányi Antal, Gazdasági zsebnaptár 1884. évre. Ára 2 frt. — 8. Közigazgatási nemzeti kalendárium hivatalos és irodai használatra 1884-ik évre. Ára 80 kr.

KÖZGAZDASÁG.

Szüreti tanácsok.

(Folytatás.)

Hogy azonban a mustok minősége tekintetében lehetőleg megközelítő biztos adatokat nyerhessünk, szükséges a mustmérőket helyesen kezelni tudnunk, a melynél a következők veendőek figyelembe:

1. A mustot zavaros állapotban mérni nem szabad, mert az ebben uszkáló zavaranyagok a mustmért súlylédésében gátolják s ennek folytán a must a valónál több cukrot fog mutatni, mért is az ily mustot mérés előtt le kell ülepíteni hagyni, vagy még jobb szűrlepapíron át filtrálni.
2. Mérés előtt a mustot oly hőfokra kell hozni, mint az a mustmérő fokozatán feljegyezve van, (rendesen a legkönyebben előállítható 14 R°-ra vannak a mustmérők alapítva), mert ezen fokon felül a kiterjedés törvényén alapítva mindinkább ritkuló mustba a mérő mélyebbre lesüllyedvén, a must valódi cukortartalmánál kevesebbet 14 R° alul pedig többet fog mutatni. Ily kellő hőfoknak pontos előállításra gyakran igen sok időt vesz igénybe, a mért is ez a gyakorlatban rendesen egészen figyelmen kívül hagyattk. Ha a mustot sürgős időben a kellő hőfokra nem hozhatjuk, de azt mégis lehetőleg pontosan megmérni akarjuk, úgy azt akként érhetjük el, ha az említett mustmérőknél 14 R°-kon alul minden 4 hőfokra 1/10 %-tet levonunk, 14 R° felül pedig minden 4 hőfokra 1/10 %-tet hozzáadunk. — A must hőfokának megállapítása szemponjtájból igen czélszerűek a bár jóval drágább hő-

mérővel egybekötött mustmérők. — Mustmérők Kappeller Henrikől Bécs (Kettenbrucken gasse Nr. 9.) a következő árakon rendelhetők meg: Kloszterneuburgi Baló-féle mustmérő 1/4°-ra beosztva hőmérővel egybekötve 2 frt 50 kr, ugyanaz esőpohárral együtt tokban 3 frt; ugyanaz 1/4°-ra osztva hőmérő nélkül 1 frt 20 kr, 1/2°-ra osztva hőmérő nélkül; ugyanaz kisebb zsebben dorozható alakban esőpohárral együtt 1 frt 20 kr. — Dr. Haas-féle mustmérők ugyanily kiállítás és árakért kaphatók. — Dr. Pillitz-féle mustmérő, mely hőmérővel ellátva fokozata egyik oldalán a cukortartalmat egész fokokban, másik oldalán pedig annak fajsúlyát 15 C°-nál mutatja, Calderoninál Budapesten, tokban 3 frt.

3. A must mérését egy e czélra készített hoszszu henger alakú esőpohárban akként kell eszközölni, hogy az edény falán habzás nélkül teletöltött s függőleges helyzetbe állított esőpohárba, a mustmérő fokozatát szározva megtörülve s annak hegyét a jobb kéz hüvelyk és mutató ujjá közé véve, addig süllyesztjük, míg az egy bizonyos ponton megállapodni nem akar.

Miután azonban az ezen pontot egyszeri besüllyesztéssel rendesen elérni nem lehet s ennek folytán a mustmérő fokozata kelletlenül feljebb is megnevedesednek s a reá tapadt folyadék által lejjebb nyomatik, azért is czélszerű a mustmérő állásának, megközelítő pontos leolvasása után a mustmérőt kivenni s fokozatának óvatos szározra törlése után ismét az előbb jelzett állásig süllyeszteni.

A mustmérőnek folyadékbani szokások tánczoltatása a fentebbiek folytán csak gyermekek játék és a dolog lényegének ismerethiányából eredhet. A mustmérő állásának pontos leolvasása csak úgy eszközölhető, ha mi a must felszínével egy irányban vízszintben nézünk s a folyadék felszínét érintő fokot leolvassuk Capeller által áruba becsatott mustmérőknél azonban ha csak erre nézve különös megjegyzés nincsen a folyadék felszíné felé emelkedett a fokozatra tapadt rész jelzi a kellő fokot. — Pontos leolvasás előnyére szolgál a mustmérők 1/2 és 1/4 fokokra beosztása is a mi az ily mustmérők vételénél figyelembe veendő. — Erjedésnek indult mustot pontosan mérni nem lehet egyrészt, mert cukortartalma részben már szeszé változott s mivel a mustmértőre rakódó szénsavholyagocskák azt felfelé emelik.

Morágyi István.

Szerkesztőségi üzenet.

N. Zs. Utrecht. Sz. megkapta a küldeményt. Társas éleli viszonyokat ismertető cikkeket szivesen vennénk. — Üdvözlét. Levél menni fog.

FELELŐS SZERKESZTŐSÉG:

Dr. MAGYARI KÁROLY.

TÖRÖK BERTALAN. SZILÁGYI FARKAS.

KIADÓ-TULAJDONOS: WOKAL JÁNOS.

Sz. 2572—1883.

tkvi

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság részéről közlé tétetik, hogy a kir. kincstárnak 414 frt 96 1/2 kr tőke és ennek 6% kamata és 5 frt 95 kr költség kielégítése végett végrehajtást szenvedők Muresán Dieza kiskorai, Demeter Stefan és Demeter Palagya kiskoranak az asszonyépi 4. sz. telekkönyvben A+1—12. rendszám alatt foglalt fekvőeségei 460 forintban megállított kiküldési árban Asszonynépe község előjáróság helyiségében 1883. évi november hó 16-án délelőtt 9 órakor tartandó nyilvános árverésen kiküldési árón alól is eladtnak.

Venni szándékozók kötelesek a kiküldési ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított, óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez lefizetni.

A vételért pedig vásárló az árverezés jogerőre jutása után 30 nap alatt köteles a feltételekben megnevezett kir. adó-, mint letéti hivatalhoz lefizetni.

Különbön az árverezés megállapított feltételei alóli telekkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Asszonynépe község előjáróságánál megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól. Nagy-Enyeden, 1883. szeptember 1-én.

Szentpáli, kir. aljbíró.

Sz. 2907—1883.

tkvi

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság részéről közlé tétetik, hogy a kir. kincstár végrehajtató 30 frt 43 kr tőke, ennek 1882. márczius 15-től járó 6% kamata, 4 frt 30 kr eddigi per és járulékal követelése kielégítése végett végrehajtást szenvedők Heban Jnon és neje Máriaanak a buzás-bocsárdi 129. számú tjkvben A+1. 3. és 4. rendszám alatt foglalt fekvőeségei 328 frtban megállított kiküldési árban Buzás-Bocsárd község előjáróságánál 1883. évi november hó 17-én délelőtt 9 órakor tartandó nyilvános árverésen kiküldési árón alól is eladtnak.

Venni szándékozók kötelesek a kiküldési ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított, óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez lefizetni.

A vételért pedig vásárló a következő határidőben köteles a feltételekben megnevezett kir. adó-, mint letéti hivatalhoz lefizetni, és pedig az árverezés jogerőre jutása után 30 nap alatt.

Különbön az árverezés megállapított feltételei alóli telekkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Buzás-Bocsárd község előjáróságánál megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól. Nagy-Enyeden, 1883. június 8-án.

Szentpáli, kir. aljbíró.

Sz. 3467—1883.

tkvi

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság részéről közlé tétetik, hogy a kir. kincstár végrehajtató 76 frt 99 kr tőke és ennek 6% kamata és 5 frt 10 kr költség kielégítése végett végrehajtást szenvedők Turás Rachilla szül. Foréján s társának a gambuzi 107. sz. tjkvben A+1—9. rendszám alatt foglalt fekvőeségei 434 frtban megállított kiküldési árban Gambuz község előjáróság helyiségében 1883. évi november hó 19-én délután 3 órakor tartandó nyilvános árverésen kiküldési árón alól is eladtnak.

Különb az árverés megállapított feltételei alóli telek könyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Gambuez község előjáróságánál megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól.

Nagy-Enyeden, 1883. szeptember hó 4-én.

Szentpáli,
kir. aljásbíró.

Sz. 2958—1883.

tkvi

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság részéről közlé tétetik, hogy a kir. kincstár végrehajtató 74 frt tőke, ennek 6% kamata és 4 frt 65 kr költség követelése kielégítése végett végrehajtást szenvedő Komán Tamásznak a gambuezi 128. sz. tjkvben A+1-5, 7-13, 15-18, 20. és 21. rendszám alatt foglalt fekvőségei 379 frtban megállított kikiáltási árban Gambuez község előjárósági helyiségében 1883. évi november hó 20-án délelőtt 9 órakor tartandó nyilvános árverésen kikiáltási áron alól is eladatnak.

Venni szándékozők kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított, óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételár pedig vásárló a következő határidőben köteles a feltételekben megnevezett kir. adó-, mint letéti hivatalhoz lefizetni, és pedig az árverés jogerőre jutása után 30 nap alatt.

Különb az árverés megállapított feltételei alóli telekkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Gambuez község előjáróságánál megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól.
Nagy-Enyeden, 1883. szeptember 4-én.

Szentpáli,
kir. aljásbíró.

Sz. 3134—1883.

tkvi

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság részéről közlé tétetik, hogy a kir. kincstár végrehajtató 130 frt 87 1/2 kr tőke és ennek 6% kamata és 4 frt 65 kr költség követelése kielégítése végett végrehajtást szenvedő Petrisor Mafteinak a krakkói 157. sz. tjkvben A+1. és 3. rendszám alatt foglalt fekvőségei 332 forintban megállított kikiáltási árban Krakkó község előjárósági helyiségében 1883. évi november hó 20-án délelőtt 9 órakor tartandó nyilvános árverésen kikiáltási áron alól is eladatnak.

Venni szándékozők kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított, óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételár pedig vásárló az árverés jogerőre jutása után 30 nap alatt köteles a feltételekben megnevezett kir. adó-, mint letéti hivatalhoz lefizetni.

Különb az árverés megállapított feltételei alóli telekkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Krakkó község előjáróságánál megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól.
Nagy-Enyeden, 1883. szept. 4-én.

Szentpáli,
kir. aljásbíró.

Sz. 3308—1883.

tkvi

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság részéről közlé tétetik, hogy a kir. kincstár végrehajtató 139 frt 47 kr tőke és ennek 6% kamata és 3 frt 65 kr költség követelése kielégítése végett végrehajtást szenvedő Marginean Mária, szül. Voinának a nagysergedi 57. sz. tjkvben A+1-13. rendsz. alatt foglalt fekvőségei 626 frtban megállított kikiáltási árban Nagy-Cserged község előjárósági helyiségében 1883. évi november hó 20-án délelőtt 10 órakor tartandó nyilvános árverésen kikiáltási áron alól is eladatnak.

Venni szándékozők kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételár pedig vásárló az árverés jogerőre jutása után 30 nap alatt köteles a feltételekben megnevezett kir. adó-, mint letéti hivatalhoz lefizetni.

Különb az árverés megállapított feltételei alóli telekkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Nagy-Cserged község előjáróságánál megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól.
Nagy-Enyeden, 1883. szeptember hó 4-én.

Szentpáli,
kir. aljásbíró.

Sz. 3311—1883.

tkvi

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság részéről közlé tétetik, hogy a kir. kincstár végrehajtató 3 forint 65 kr tőke és ennek 6% kamata és 3 frt 65 kr költség követelése kielégítése végett végrehajtást szenvedő Linka Juon és nejének a nagysergedi 127. sz. tjkvben A+1-26. rendsz. alatt foglalt fekvőségei 1235 frtban megállított kikiáltási árban Nagy-Cserged község előjárósági helyiségében 1883. évi november hó 20-án délután 3 órakor tartandó nyilvános árverésen kikiáltási áron alól is eladatnak.

Venni szándékozők kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételár pedig vásárló az árverés jogerőre jutása után 30 nap alatt köteles a feltételekben megnevezett kir. adó-, mint letéti hivatalhoz lefizetni.

Különb az árverés megállapított feltételei alóli telekkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Nagy-Cserged község előjáróságánál megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól.
Nagy-Enyeden, 1883. szeptember hó 4-én.

Szentpáli,
kir. aljásbíró.

Sz. 2573—1883.

tkvi

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság részéről közlé tétetik, hogy a kir. kincstár végrehajtató 113 frt 13 kr tőke és ennek 6% kamata és 6 frt 40 kr költség kielégítése végett végrehajtást szenvedők Pozsár Milton, Pozsár Mariska Ojar Oniszia, né. Pozsár Anna, Hada Juonné, Pozsár Armunia, Pozsár Nieuilainé, né. Pozsár Panfala, Onize Juonné, Pozsár Juon és Pozsár Mária kiskoruaknak a fugadi 36. számú tjkvben A+1. 4. 5. 6. 9. 12. rendszám alatt foglalt, melyek közül a 4. rend-, 360/2. helyrajzi sz. fekvőt 33 frt 85 kr és a 6. rend-, 690/2. hr. sz. fekvőt 114 frt 47 kr szőlő tized váltás terhelé, — továbbá időközben a 36. számú tjkvben a fugadi 170. sz. tjkvbe átment 1. 2. 3. rend-, 248/1. 1048/1. és 1984/2. hrsz. alatt Pozsár Milton neven foglalt és a 171. sz. tjkvbe átment 1-3. rend-, 310/1. 1555/2. és 1605/2. hr. szám alatt Nagy Andras neven foglalt fekvőségek összesen 798 frt kikiáltási árban Fugad község előjárósági helyiségében 1883. évi november hó 17-én délelőtt 9 órakor tartandó nyilvános árverésen kikiáltási áron alól is eladatnak.

Venni szándékozők kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított, óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételár pedig vásárló az árverés jogerőre jutása után 30 nap alatt köteles a feltételekben megnevezett kir. adó-, mint letéti hivatalhoz lefizetni.

Különb az árverés megállapított feltételei alóli telekkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Fugad község előjáróságánál megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól.
Nagy-Enyeden, 1883. szept. 1-én.

Szentpáli,
kir. aljásbíró.

Sz. 4004—1883.

tkvi

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság részéről közlé tétetik, hogy Szakács Jánosné Salamon Boricza végrehajtató 128 frt tőke és ennek 68 frt után 1875. október 10-től, 60 frt után 1876. január 25-től folyó 6% kamata 17 frt 70 kr, 12 frt 50 kr és 12 frt 84 kr költségek követelése kielégítése végett végrehajtást szenvedő Hán Gligornak a vládházi 10. számú tjkvben A+1-8. és 10-17. rendsz. alatt fekvőkölleli felerész jutaléka 327 forint, Zsurzs Juonnak a vládházi 191. sz. tjkvben A+1-17. rendsz. alatt fekvőkölleli felerész jutaléka 440 frt 70 kr kikiáltási árban Pópa Vasillia Ignáz jelzálogos hitelező kérése folytán, késedelmes vásárló Szakács Jánosné Salamon Boricza költség és veszélyére 1883. évi nov. 13-án délelőtt 9 órakor tartandó nyilvános árverésen kikiáltási áron alól is eladatnak.

Venni szándékozők kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételár pedig vásárló az árverés jogerőre jutása után 15 nap alatt köteles a feltételekben megnevezett kir. adó-, mint letéti hivatalhoz lefizetni.

Különb az árverés megállapított feltételei alóli telekkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Vládháza község előjáróságánál megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól.
Nagy-Enyeden, 1883. szeptember 29-én.

Szentpáli,
kir. aljásbíró.

BROGLE JÓZSEF

gép- és rostalemez gyára

BUDAPEST, gyár: külső vázi út,
raktár: vázi-körút 68.

Ajanlja minden gazdasági kiállításra kitüntetett

Trieurjeit
váltható szitákkal.

Gabonatisztító rostákat
és
Tengeri-morzsolókat.

Lynkaszott és hasított lemezeket,
malmok, méhészeti és technikai ezélokra.

Bor-sajtókat,
szabadalmazott
hármasszékét,
közönséges és acél ezéket,
cséplőgép-lemez-szitákat
gőzcséplő- és járgánycséplőkhöz
és minden egyéb
gazdasági gépeket.

Járgány cséplő-gépeket.

Továbbá e téren legújabbat

Schmid H. szabadalmazott nemzeti rostáját,
1882 aug. 3-án 17567 sz. a. szabadalmazva mint egyedüli jogosított gyártója. Nagysága: 4 láb 4. hüv. magas és 2 láb 4 hüvelyk széles, sulya 50 kiló, ára 55 frt.

Raktár és ügynökség Nagy-Enyeden: UNGERPEK MIKLÓS vaskereskedésében.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

GUTJAHR és MÜLLER

BUDAPESTEN.

Első budapesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár
a Margit-hid közelében

ajánlják szolid szerkezetű s javított gyártmányukat, mint:

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

21-25 Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.
Raktár és eladási hely Nagy-Enyeden: BISZTRICSÁNY LAJOS úr vaskereskedésében.

Nyomatott Wokál János gyorsajtóján Nagy-Enyeden.